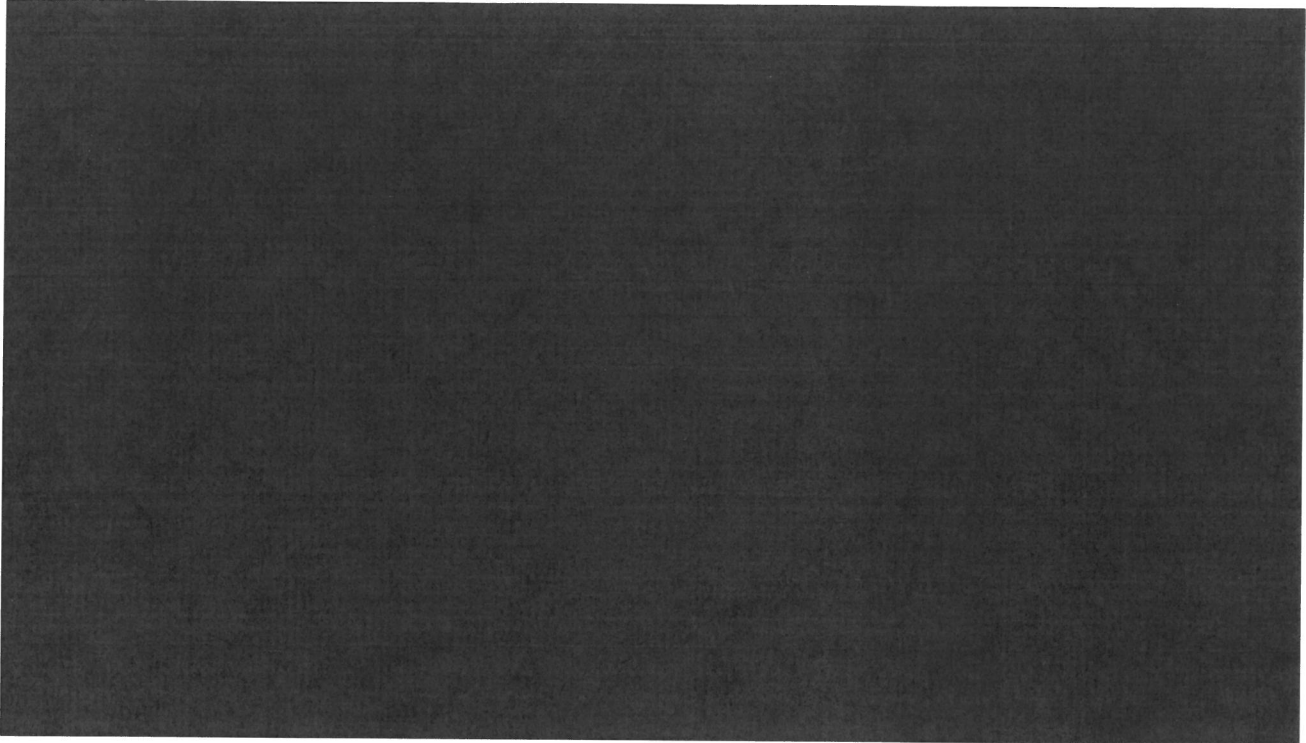

GDPR

Praktisk betydning i samlingsforvaltningen

Hege Rød Segerblad, Norsk Folkemuseum

Koordinator for arbeidet med GDPR

Hva er GDPR?

General Data Protection Regulation

EUs personvernforordning som Norge må følge

En del av Personopplysningsloven

Datatilsynet har en god veiledning til loven på sine nettsider, har lånt litt derfra

- Lovlighet
- Formål med innsamlingen
- Tilstrekkelig, relevant og begrenset
- Oppdatert og korrekt

Loven snakker om behandling av personopplysninger. Med behandling så menes all innsamling, bevaring og bruk av personopplysninger. En personopplysning er alt som kan knyttes til en identifiserbar person, f.eks. navn, alder, bilde, adresse osv.

Personvernprinsipper (noe omskrevet)

All behandling av personopplysninger må ha et rettslig grunnlag for å være lov. Det betyr at virksomheten på forhånd må ha identifisert om det finnes et *behandlingsgrunnlag*. Hvis det ikke gjør det, er behandlingen ulovlig.

Personopplysninger skal kun behandles for spesifikke, uttrykkelige, angitte og legitime formål. Det betyr at ethvert formål med behandling av personopplysninger skal identifiseres og beskrives presist. Alle formål skal være forklart på en måte som gjør at alle berørte har samme forståelse av hva personopplysningene skal brukes til.

Opplysningene skal være tilstrekkelige, relevante og begrenset
...og oppdaterte og korrekte

Slette opplysninger som ikke skal brukes mer

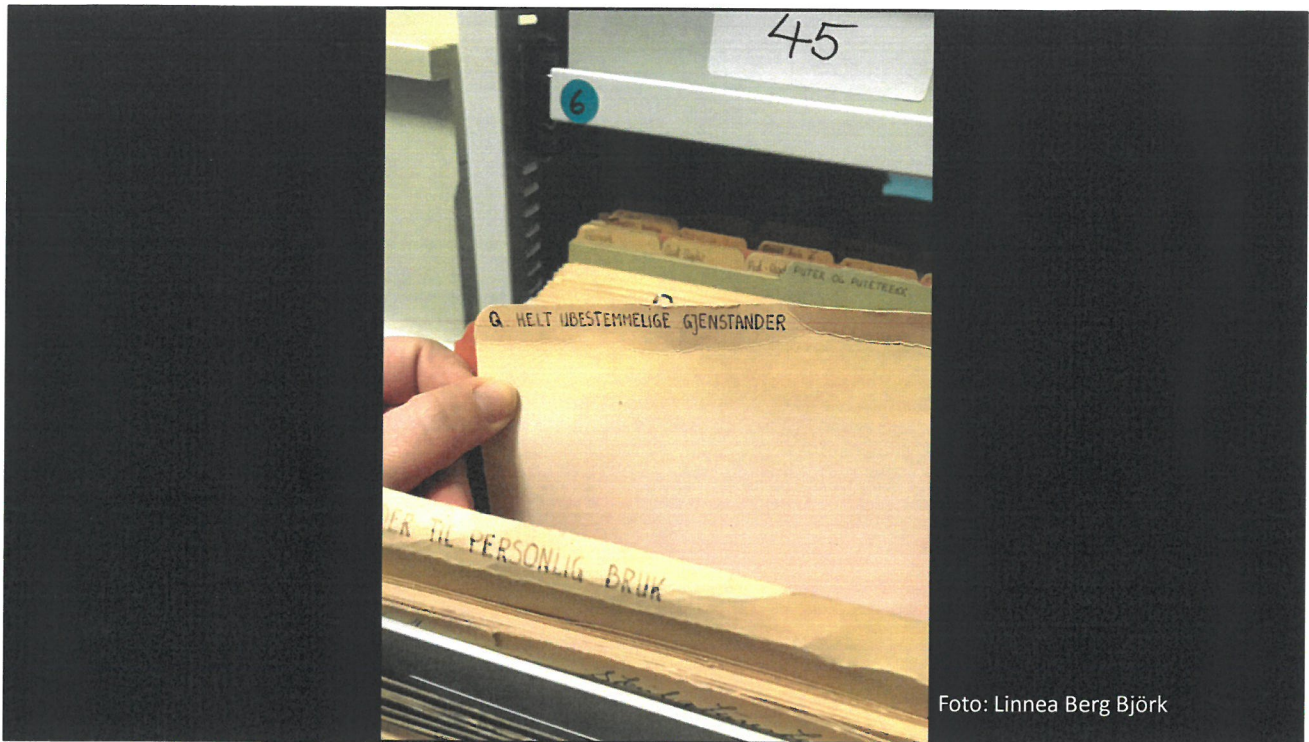
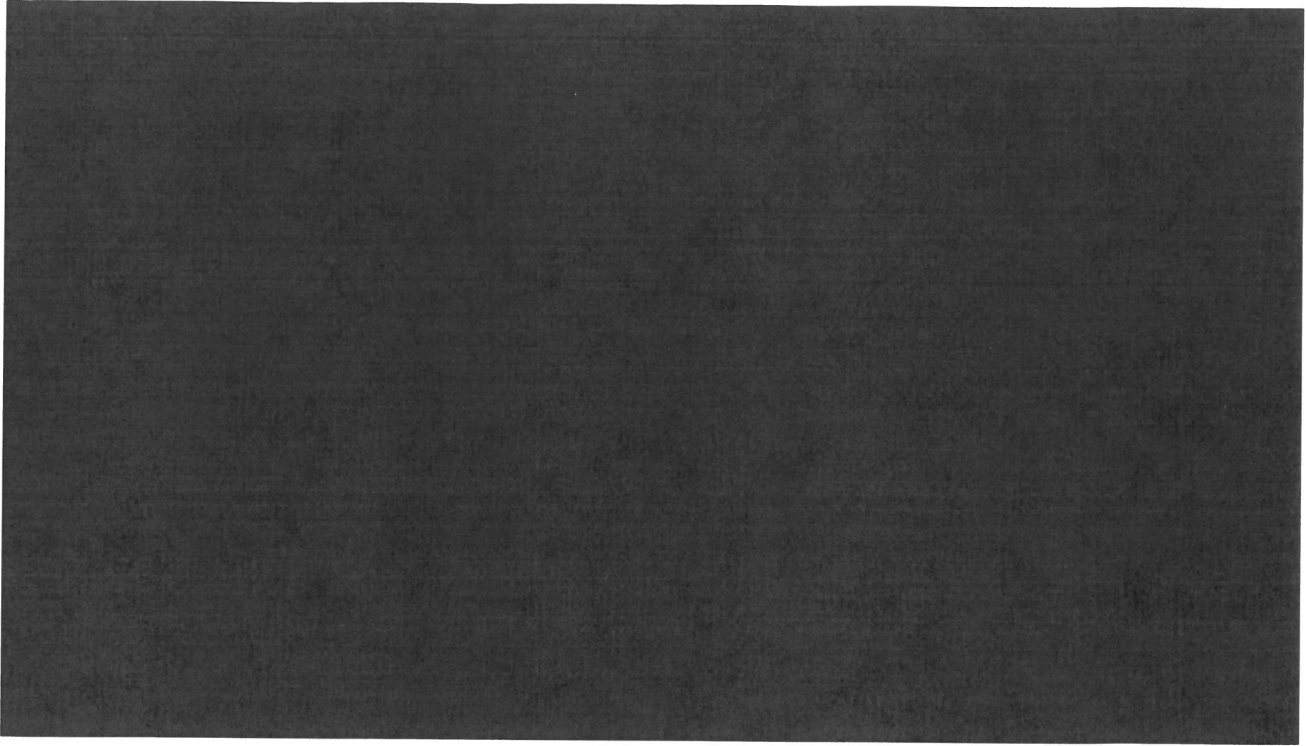

Foto: Linnea Berg Björk

Hvis vi skal overføre det til gjenstandssamlinger så vil vi unngå å ende opp med å ha en masse greier som vi ikke vet hva er, sånn som dette

Vi må ha kontroll på hvilke opplysninger vi samler inn og hvorfor, og ha gode rutiner for å vedlikeholde og slette dem.

Noe konkret som er nytt etter innføringen av GDPR i det norske lovverket er at man ikke lenger søker Datatilsynet om konsesjon for å behandle personopplysninger, men at man i stedet er pålagt å føre en protokoll over behandlingsaktiviteter.

1. Navnet på og kontaktopplysningene til den behandlingsansvarlige
2. Formålene med behandlingen
3. Kategoriene av registrerte og kategoriene av personopplysninger
4. Kategoriene av mottakere som personopplysningene blir utlevert til
5. Overføringer av personopplysninger til en tredjestat eller en internasjonal organisasjon (dersom relevant)
6. Planlagte tidsfrister for sletting (dersom mulig)
7. Beskrivelse av tekniske og organisatoriske sikkerhetstiltak (dersom mulig)

1. Navnet på og kontaktopplysningene til den behandlingsansvarlige, og, dersom det er relevant, den felles behandlingsansvarlige, den behandlingsansvarliges representant og personvernombudet

2. Formålene med behandlingen

3. En beskrivelse av kategoriene av registrerte og kategoriene av personopplysninger

4. Kategoriene av mottakere som personopplysningene er blitt eller vil bli utlevert til, herunder mottakere i tredjestater eller internasjonale organisasjoner

5. Dersom det er relevant, overføringer av personopplysninger til en tredjestat eller en internasjonal organisasjon

6. Dersom det er mulig, de planlagte tidsfristene for sletting av de forskjellige kategoriene av opplysninger

7. Dersom det er mulig, en generell beskrivelse av tekniske og organisatoriske sikkerhetstiltak

ERFARING 1

Kartlegging tar tid

Erfaring 1:

Kartlegging tar tid! Krever mye oppfølging og mye masing. Jeg tror fortsatt ikke vi har kartlagt alt, men nå er vi i hvert fall et godt stykke på vei.

D	I	J
Formål med behandlingen	Behandlingsgrunnlag artikkel 6	Rettslig forpliktelse, berettighet interesse mv Henvise til dersom beh.grunnlag er 6.1 c,e eller f Dersom relevant
Innsamling av kulturhistorisk materiale	Artikkel 6(1)(b) - avtale	Ikke relevant
Dokumentasjon av kulturhistorisk materiale	Artikkel 6 (1) (f) berettiget interesse	Berettiget interesse i å dokumentere opplysninger av betydning for materialets kulturhistoriske verdi
Kulturhistorisk forskning	Artikkel 6(1)(e) - allmennhetens interesse	Historisk forskning, jf. personopplysningsloven § 8

Utsnitt fra protokoll

Kulturhistorisk materiale

Formålet for behandlingen dikterer behandlingsgrunnlaget i loven

Tre forskjellige formål, tre forskjellige lovgrunnlag

Innsamling av kulturhistorisk materiale – behandlingsgrunnlag avtale

Inngås avtale med f.eks. en giver, og behandlingen er nødvendig for å oppfylle vilkårene i avtalen

Dokumentasjon av kulturhistorisk materiale – behandlingsgrunnlag berettiget interesse

Opplysningene om f.eks. hvem som har donert materialet er av betydning for materialets kulturhistoriske verdi og da har vi berettiget interesse i å la opplysningene følge materialet

Kulturhistorisk forskning – behandlingsgrunnlag allmennhetens interesse

I følge Personopplysningsloven §8 kan man bruke dette behandlingsgrunnlaget i de tilfeller det dreier seg om forskning: «Personopplysninger kan behandles på grunnlag av personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav e dersom det er nødvendig for arkivformål i allmennhetens interesse, formål knyttet til vitenskapelig eller historisk forskning eller statistiske formål.»

ERFARING 2

Få med alle formålene

Erfaring 2:

Få med alle formålene!

Der det finnes flere formål for behandling av opplysninger, bør man splitte disse opp i flere rader dersom lovgrunnlaget for behandlingen er ulikt.

D M Norsk Folkemuseum NB Meny

Foto: Norsk Folkemuseum

Skinnstol til flere formål. Illustrasjonsbilde fra Bonytt 1987.

Skjermdump fra www.digitaltmuseum.no

Beskriv formålene. Er det en kontorstol, spisestol, lenestol, en sånn stol som man har i hjørnet på soverommet som man oppbevarer det tøyet som er brukt men ikke skittent på?

minner Søk blant 484 minner

Forside Minneinnsamlinger Kart Om minner Hjelp

Erfaringer, kunnskaper og minner fra hele Norge

Sett minnene i banken!
Bli en del av historien
Gi videre det du har opplevd
Hjelp forskerne å forstå

Skjermdump fra www.minner.no

Et annet behandlingsgrunnlag som er brukt i protokollen er samtykke. For at et samtykke skal være gyldig så må det være frivillig, spesifikt, informert, utvetydig, gitt gjennom en aktiv handling, dokumenterbart og mulig å trekke tilbake like lett som det ble gitt.

På Minner.no har man valgt å gi brukerne full kontroll over sitt eget materiale. De kan velge å publisere det åpent for alle, eller å sende det inn bare for forskning. De kan også velge å slette materialet helt. Den samme kontrollen avspeiles derfor også i avtalen som brukes i tilfeller der informanten ikke legger ut minner selv på nettsiden, men for eksempel blir intervjuet som en del av et innsamlingsprosjekt knyttet til Minner.no. Vi har valgt å bruke samtykke som behandlingsgrunnlag i stedet for avtale, som er det som blir brukt i de andre avtalene om overdragelse av materiale, og informanten blir gjort oppmerksom på at hen har mulighet til når som helst å få materialet slettet og sine personopplysninger fjernet fra vårt arkiv.

Dette gjelder altså bare Minner.no.

Et annet interessant eksempel er det som vi før kalte «Samtykkeerklæring fra avbildet person» og som i nåværende versjon heter «Avtale om vederlagsfri bruk av bilde med identifisert person». I denne avtalen har vi to forskjellige formål, og har derfor brukt to forskjellige behandlingsgrunnlag – avtale og samtykke.

Eksempel: Når vår fotograf tar bilde av en tunvert i kostyme, eller en besøkende på museet, så inngås det en avtale med den avbildede personen for bruk av dette bildet.

Tidligere var det som jeg sa en samtykkeerklæring, der vedkommende ga sitt samtykke til at bildet kunne bli en del av samlingen og også bli brukt til markedsføring. I den nye versjonen er samtykke erstattet av avtale, fordi samtykkegrunnlaget som vi vet betyr at vedkommende har rett til å trekke samtykket sitt, og med det trekke bildet ut av samlingene. Og det vil vi jo ikke. Men når det gjelder bruk av bilde i markedsføring skal man kunne trekke samtykket, så vi har endt opp med en avtale der avtalegrunnlaget gjelder for innlemmelse av bildet i samlingene, mens en avkrysningsboks gir personen mulighet til å gi sitt samtykke til bruk av bildet i markedsføring. Dette samtykket er altså mulig å trekke tilbake, mens bildet på avtalegrunnlaget forblir en del av samlingen.

ERFARING 3

Gå grundig gjennom avtaler

Erfaring 3

Gå grundig gjennom avtaleverk. Vi trodde vi hadde ganske oppdaterte og gode avtaler fra før, men det viste seg å bli mer jobb med dem enn antatt.

1. Sett av god tid til kartlegging

2. Tenk nøye gjennom hvilke formål opplysningene samles inn for

3. Gå grundig gjennom avtaleverk

Oppsummering

1. Sett av god tid til kartlegging. Det er mye mer enn du tror!
2. Tenk nøye gjennom hvilke formål opplysningene samles inn for
3. Gå grundig gjennom avtaleverk

...og så er det å vedlikeholde protokollen og personvernerklæring og sørge for at rutiner blir fulgt, da.

Nyttige lenker

- <https://www.datatilsynet.no/rettigheter-og-plikter/virksomhetenes-plikter/>
- <https://www.datatilsynet.no/rettigheter-og-plikter/virksomhetenes-plikter/protokoll-over-behandlingsaktiviteter/>
- <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-15-38>
- <https://www.arkivverket.no/forvaltning-og-utvikling/arkiv-personvern-og-gdpr-arkivere-eller-slette>

Nyttige lenker

Datatilsynet sin veileder

Lovdata – personopplysningsloven

Arkivverket